

• Van warme intenties naar concrete actie

Beter oud worden in Stede Broec

Thuis in de Wijk

Frido Kraanen [Omring]
Karlijn van Arkel [NLZVE]

16/05/2022

Een uur Stede Broec

- De context en de plannen: 20min
- Het actie-onderzoek: 20min
- De dialoog 'help ons' (en elkaar): 20min

Paar vertrekpunten voor dit uur – hoe organiseer je mede een goede oude dag voor veel meer mensen (ondanks een eventuele kwetsbaarheid)?

1. Het gaat meer om het organiseren van de randvoorwaarden dan het organiseren van de zorg
2. Het is vooral stakeholdermanagement met verschillende partijen die iets bijdragen inzake deze randvoorwaarden
3. Maak het concreet! Waar hebben we het eigenlijk over?

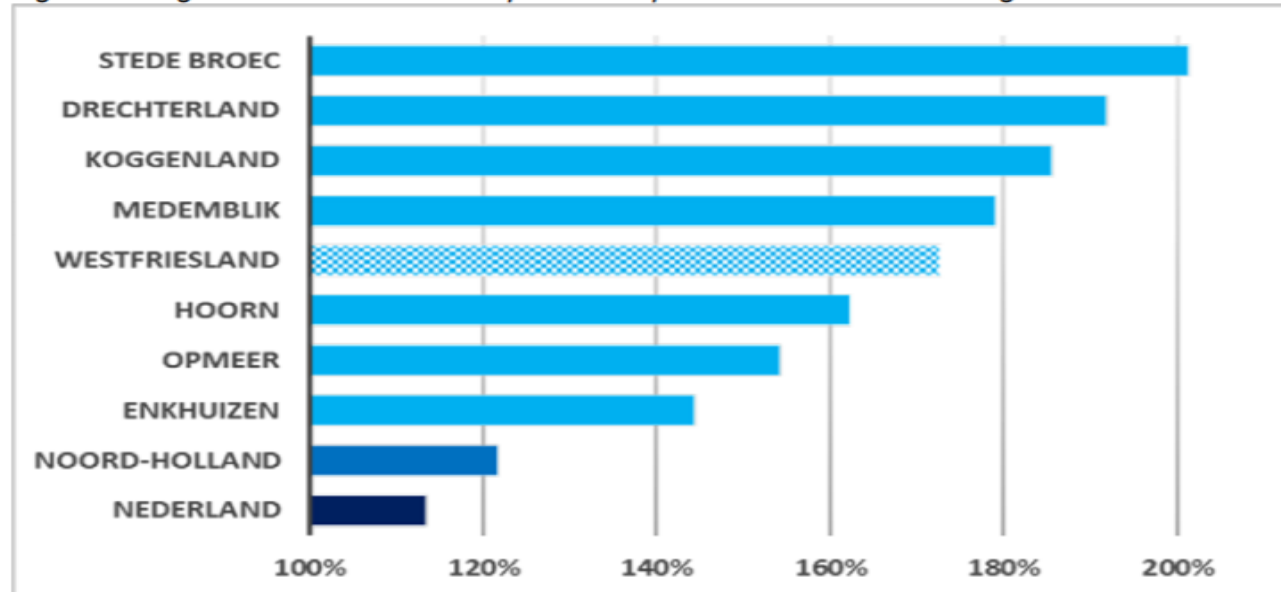
Stede Broec

Omring's meest vergrijzende gemeente

Grijs → Nederland → +114% meer 80PLUSsers in 2040 tov 2017
Grijzer → West-Friesland → +172% = 47% meer dan Nederland
Grijst → Stede Broec → +202% = 73% meer dan Nederland

Figuur 4: Prognose toename aantal 80-plussers in procenten in de Westfriese gemeenten 2017-2040

Bron: Platform31 op basis van meest recente prognose van provincie Noord-Holland

Stede Broec, de meest vergrijzende gemeente voor Omring

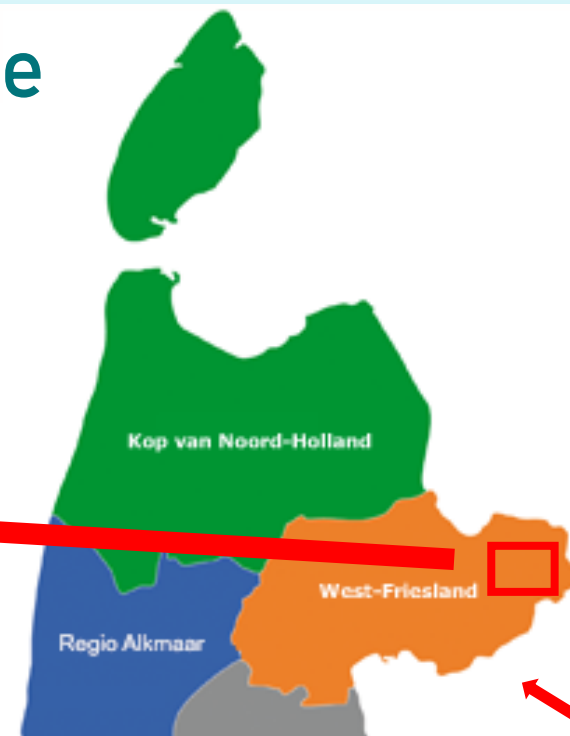

Nu:

- 21.800 inwoners, waarvan **1.600 75PLUS**
- 134 verpleeghuisplekken [3 huizen]
- Ca 400 thuiszorgklanten

In 2030:

- 22.100 inwoners, waarvan **3.100 75PLUS [+93%]**
- Ontgroening ca 1.200 [-6%]

Hoe bereid je je voor op de grootste vergrijzing en scherpe ontgroening?

Gevoelde urgentie en noodzaak om de handen in één te slaan.

Om de vraag te beantwoorden: **"Hoe blijven we goed oud worden in Stede Broec?"**, gegeven deze volume-uitdaging.

Voor deze opgave hebben we (1) vele organisaties en de inwoners nodig en (2) bekijken zij het vraagstuk allemaal vanuit het eigen perspectief

→ Cruciaal om die perspectieven naast elkaar te leggen en de acties af te stemmen

PERSBERICHT

Brede coalitie rond "Beter oud worden in Stede Broec" van start

De welzijnsorganisatie Ons Stede Broec, seniorenraad Stede Broec, woningcorporatie De Woonschakel, gemeente Stede Broec en zorgorganisatie Omring staan voor een gezamenlijke opgave met enorme impact op Stede Broec. Daarom slaan ze de handen ineen om ouderen in Stede Broec een goede oude dag te bezorgen, waarbij drie domeinen cruciaal zijn: de woonomgeving, de zorg en de ondersteuning. Met andere woorden: *het zorgen voor voldoende passende woningen in een logische ruimtelijke ordening, met de juiste zorg dichtbij, in zorgzame buurten.*

Een lijst met ingrediënten van een zorgzame buurt [1]

- Samen met Zorgcirkel hebben we een **basismodel gemaakt van “een zorgzame buurt”**, beseffende dat die lokaal maatwerk vraagt.
- De **ingrediëntenlijst vanuit een zorgorganisatie bezien**, heeft grofweg 4 oplossingsrichtingen: (1) professionals meer in hun kracht zetten, (2) vernieuwende zorgconcepten, (3) technologie en (4) sociaal kapitaal inzetten [warme, lauwe en koude schil]
- Het besef dat we moeten starten met de laatste omdat deze **veel tijd** vraagt

Een lijst met ingrediënten van een zorgzame buurt [2]

- We hebben met Syntrus Achmea en Woonzorg Nederland Stede Broec geanalyseerd en een inschatting gemaakt **hoeveel geclusterde en geschikte woningen** de komende tien jaar nodig zijn.
- Het gaat dus **veel verder dan een opgave in stenen**. Ook de zorgstructuur, de voorzieningen, de aansluiting met het sociaal netwerk, de woning zelf, etc zijn cruciaal.

Maar de stap die vaak in deze stappen wordt gemist/vergeten?

Breng concreet de opgaven in beeld.

Maak een lineaire prognose, en zie wat je te wachten staat

- Verpleeghuisplekken: +116 [134 → 250]
- Thuiszorgcliënten: +380 [390 → 770]

Leidt tot

- FTE zorg: + 140 fte [= 225 mensen]

Maar ook:

hoeveel geclusterde en geschikte woningen hebben we idealiter nodig om de groei van het aantal verpleeghuisplekken te kunnen 'dempen'?

Actie-onderzoek Zorgzame wijken Stede Broec: *Ontmoetingsplek op schuifelafstand*

► Buurtverbinders in Plan Zuid

- ★ Karen Jonkers – Netwerk&Co
- ★ Karlijn van Arkel – Nederland Zorgt Voor Elkaar

Actie-onderzoek Zorgzame wijken Stede Broec

Fase 1: interviews (apr '21 – jun)

Fase 2: experiment (okt-mrt '22)

Fase 3: conclusies (april)

Fase 4: hoe verder

Wat is nodig?

Welke informele en particuliere initiatieven helpen mensen om gezond langer thuis te wonen?

Buurtkracht wekken

Hoe boor je buurtkracht aan?

Welke factoren stimuleren en hinderen buurtinitiatief?

Netwerk&Co

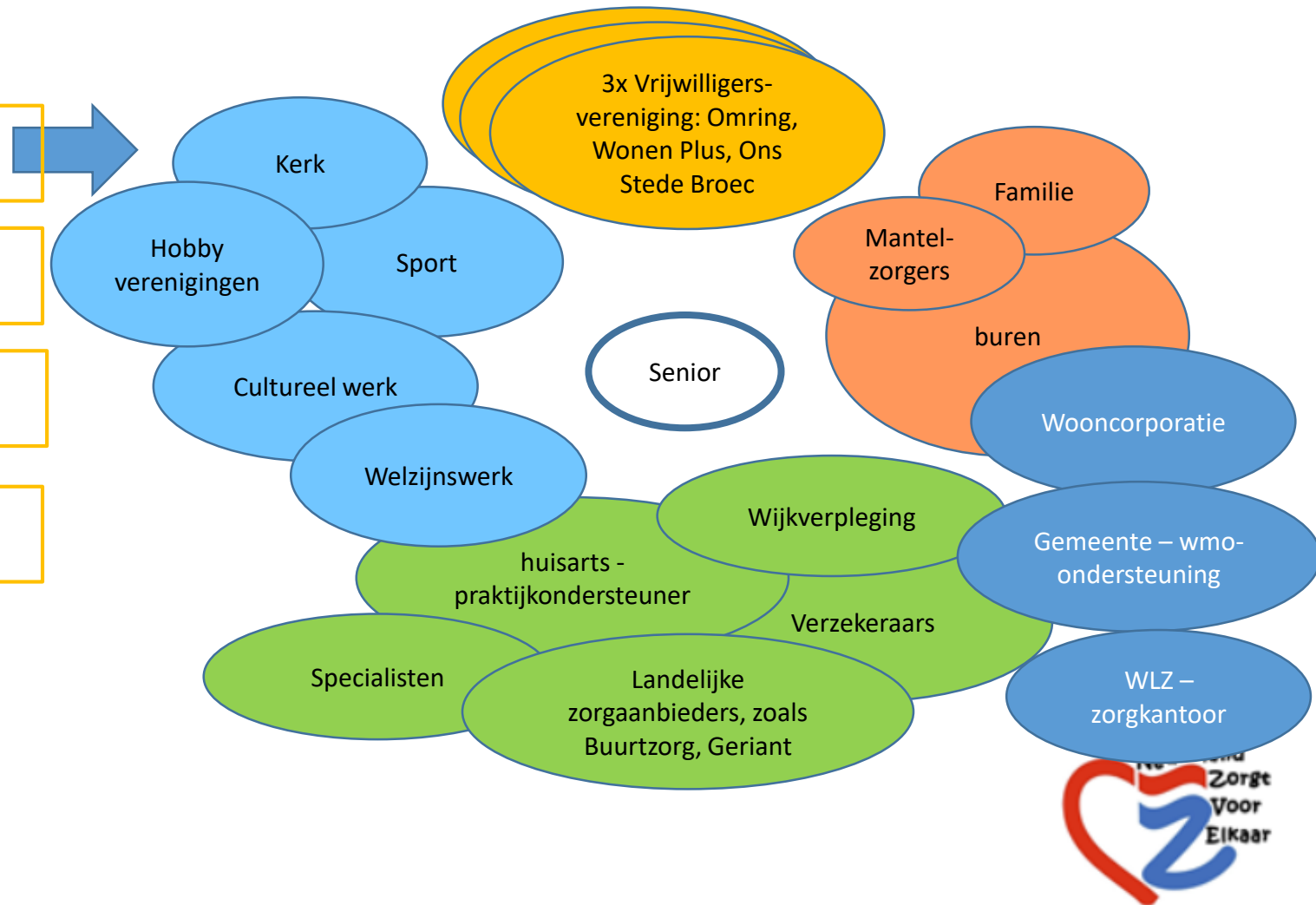
Actie-onderzoek Zorgzame wijken Stede Broec

Fase 1: interviews (apr – jun)

Fase 2: experiment (okt-mrt)

Fase 3: uitvoering

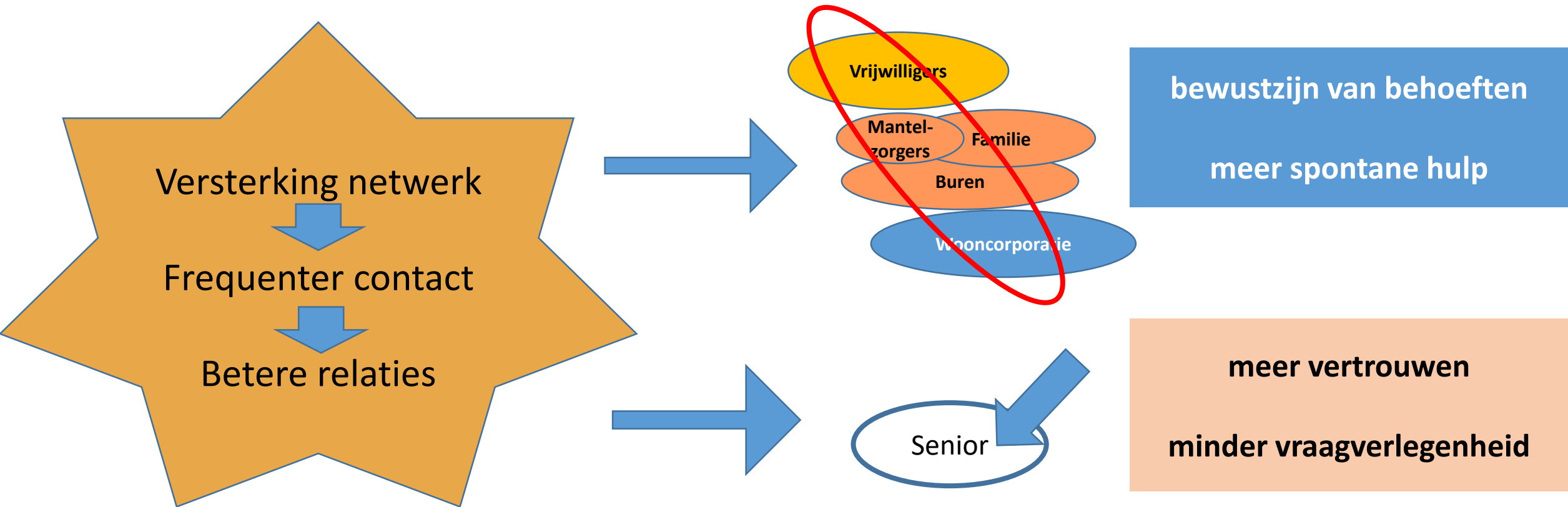
Fase 4: evaluatie en follow up

Netwerk&Co

Een onsje welzijn, scheelt een kilo zorg

Netwerk&Co

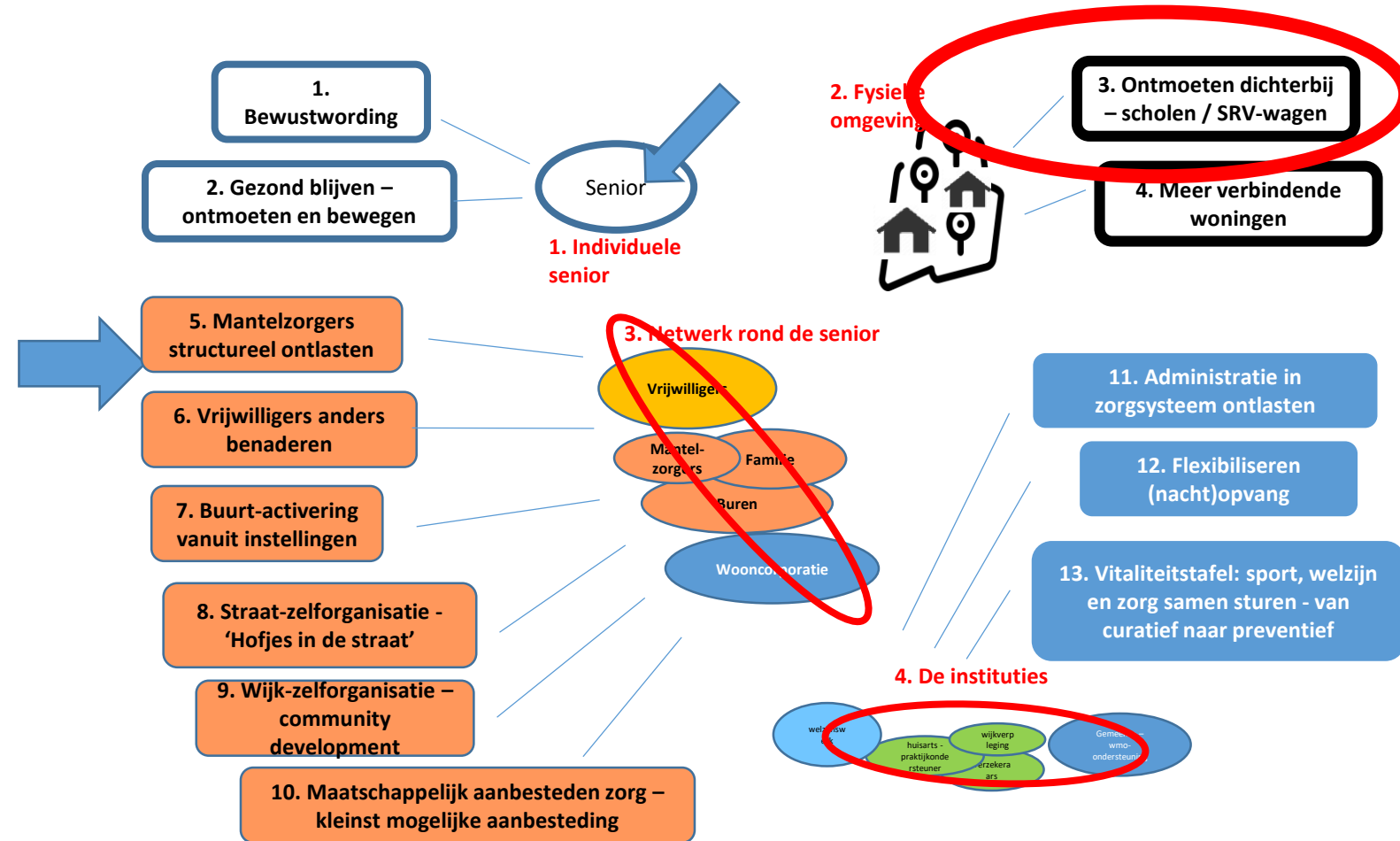
Experiment: Ontmoetingsplek op schuifelafstand

Fase 1: interviews (apr – jun)

Fase 2: experiment (okt-mrt)

Fase 3: uitvoering

Fase 4: evaluatie en follow up

Asset based community development (ABCD)

Stede Broec

Op wijkniveau:

- ▶ Wijk centraal
- ▶ Kansen blootleggen
- ▶ Relaties bouwen
- ▶ Buurtbewoners faciliteren
- ▶ Geen controle op inhoud

De Dracht

Graaf Willemstraat

Netwerk&Co

Stappen:

- ▶ Vrijwilligers werven
- ▶ Aankondiging
- ▶ Deuren langs - gesprekken
- ▶ Mensen koppelen
- ▶ Ontmoetingen begeleiden
- ▶ Wensen (helpen) realiseren in interactie
- ▶ Buurtnetwerk opzetten en bestendigen

Netwerk&Co

Hallo buur,

*Deze week op
komen wij, de Buurtverbinders,
bij u langs de deur. Graag
horen dan we van u wat deze
buurt fijn maakt en hoe het
fijner kan.
We bellen aan. Hopelijk tot
dan!*

*Gerrit, Ria, Vanessa, Ingrid en
Karen*

***Wat is jouw wens
voor de buurt?***

Of voor jezelf?

Visie

Een zorgzame buurt is **zelfsturend** met een **fijnmazige duurzame structuur** met **invloed** op de professionele inzet in de buurt en **bewoners aan het stuur**.

Netwerk&Co

Wat vraagt dat van instituties?

- ▶ Aanjagen
- ▶ Aan de gang houden
- ▶ Impulsen blijven geven
- ▶ Betrokken blijven
- ▶ Geduld en vertrouwen

Concrete projecten

- ▶ *Micro* - Lief en leed potjes – voor meer contact en samenhang in de straat
- ▶ *Meso* - Opbouwwerker voor de wijk, inhoudelijk aangestuurd door wijkcomité
- ▶ *Macro* - Dorpsondersteuner – autonome professional die formele en informele netwerken kan aanboren om aan de ondersteuningsvraag van de inwoner te voldoen

Lief & leed-potjes - omzien naar de buren

In een Lief & Leedstraat besteedt een groepje van bewoners extra aandacht aan een buur als dat nodig is, bijv:

- ★ als iemand veel alleen is, uit het ziekenhuis komt of een naaste heeft verloren
- ★ bij geboorte van een baby, een nieuwe baan of behalen van een diploma
- ★ organiseren van buren-acties: een bloemetje halen, een taart brengen, buurt-bbq, plantacties,

Gemeente doneert budget aan een straat: een lief en leed potje. Zo dragen buren bij aan het bestrijden van eenzaamheid. Zo ontstaan warme, zorgzame straten en iedereen kan meedoen.

20+ gemeenten, waaronder: Uithoorn, Aalsmeer, Amsterdam, Rotterdam, Oegstgeest, Zuidplas, Alblasterdam. Den Haag (voorbeeld)

<https://www.youtube.com/watch?v=ABli9QSkhwk> (2 min 30)

<https://www.Liefenleedstraat.nl>

Netwerk&Co

Buurtopbouwwerk aangestuurd door de wijk

Competentie = niet aan de slag gaan maar hoe kan ik jullie helpen? Soms gat dichlopen

1. Senioren-opbouwwerk aangestuurd door wijkraad of buurtcommissie

<https://www.youtube.com/watch?v=k0DLanWgIlo>

Uitleg hoe je opbouwwerk kunt aanpakken als bewoners

2. https://www.youtube.com/watch?v=YTtNBQcm_wA

Illustratie van 'Bewoners nemen de macht'

Dorpsondersteuner – koppelen informele en formele zorg

<https://www.youtube.com/watch?v=qvom32LlbWc>

Stichting 'Wedde dat 't lukt' zorgt met de Dorpsondersteuner ervoor dat inwoners van de gemeente Westerwolde (4000 inw) op een goede en aangename wijze zolang mogelijk zelfstandig thuis kunnen blijven wonen.

De dorpsondersteuner legt verbindingen tussen de vraag van bewoners en het aanbod van vrijwilligers- en zorgorganisaties en verbindt zonodig informele- en formele zorg.

'Wedde dat 't lukt' is een bottum-up project; **van** de dorpen, **voor** de dorpen en **door** de dorpen.

<https://weddedathetlukt.nl/>

Netwerk&Co

Volgende stappen

- ▶ Projecten uitvoeren en evt opschalen naar andere wijken
- ▶ Werken aan een vertegenwoordiging van inwoners op micro – meso-macro niveau
- ▶ Evt nieuwe experimenten opstarten op basis van de andere 12 sporen

Dank voor uw aandacht!

- ▶ Frido Kraanen - Omring
- ▶ Karlijn van Arkel - Nederland Zorgt Voor Elkaar
- ▶ Karen Jonkers - Netwerk&Co

RAAD VAN BESTUUR

Nieuwe Steen 36, 1625 HV Hoom
Postbus 142, 1620 AC Hoom
Telefoon : (0229) 20 67 77
Mail : rvb@omring.nl
Internet : www.omring.nl

Bank : NL68RABO034.42.34.371
BTW nr : 80.84.57.652.B.01
KvK : 412.36.583

Aan de politieke partijen die participeren bij de gemeenteraadsverkiezingen van 16 maart as.

Hoom, 23 februari 2022

Kenmerk : RvB/jz/2022-
Betreft : Beter oud worden in Stede Broec

Geachte dames, heren,

Binnenkort zijn er gemeenteraadsverkiezingen in Stede Broec en daarna zal een aantal van u een coalitieakkoord sluiten. Dat is immer belangrijk, maar voor het dossier wonen en zorg cruciaal. Immers, de komende raadsperiode beslaat een belangrijk deel van wat ook wel *'het decennium van de vergrijzing'* heet. Dat betekent dat in de jaren twintig van deze eeuw de vergrijzing een echt versnelde groei laat zien. Dat geldt voor heel Nederland, maar voor Stede Broec nog intenser. Stede Broec zit in de top in Noord-Holland en zelfs Nederland wat betreft deze toename.

Om deze reden is in het derde kwartaal van 2020 een gelegenheidscoalitie gestart door De Woonschakel, de Seniorenraad, welzijnsorganisatie Ons Stede Broec, Omring en de gemeente. In de bijlage treft u het persbericht aan van de start van de samenwerking "Beter oud worden in Stede Broec". Omdat de verkiezingen natuurlijk invloed hebben op het mandaat van de gemeente én omdat de gemeente een essentiële rol vervult in de uitdagingen, schrijven de andere vier partijen deze brief aan u.

"Beter oud worden in Stede Broec" is in onze ogen een noodzakelijke ambitie en vraagt van alle partijen inzet. Om ook in de toekomst zorg en ondersteuning te kunnen bieden, zal de inzet van de betrokkenen anders moeten zijn dan we vandaag gewend zijn en die veranderingen verlangen gezamenlijke coördinatie en ambitie.

We zijn gestart met twee belangrijke randvoorwaarden: (1) een zorgzame samenleving (versterking van sociale netwerken, mantelzorg en vrijwilligers) en (2) het realiseren van de geschikte en geclusterde woningen voor kwetsbare ouderen. Deze twee randvoorwaarden hebben gemeen dat ze doorgaans veel tijd kosten respectievelijk omdat verbindingen tussen mensen niet zo maar tot stand komen en omdat bouwplannen altijd meerjarig zijn.

We zijn een actie-onderzoek gestart om aanknopingspunten te vinden om sociale netwerken en burgerschap te versterken. Dat heeft al landelijke aandacht gehad en daarover hebben we onder meer verteld tijdens het landelijke VWS-congres "Waardigheid en Trots" op 6 december jl. Doel is om te bezien hoe niet alle zorgvragen door formele zorg behoeven te worden opgelost.

De geschikte en geclusterde woningen zijn voornamelijk een alternatief voor verpleeghuisplekken. Voor Stede Broec is de lineaire prognose dat er in tien jaar ca. drie extra verpleeghuizen nodig zullen zijn naast Nicolaas, Rigtershof en het Gezinspaviljoen, indien we het doen zoals we vandaag doen. Dat is een onbegaanbare route; de omstandigheden op de arbeidsmarkt (ontgroening) maken het onmogelijk deze te bemensen, naast de altijd aanwezige discussie over oplopende zorgkosten.

De gelegenheidscoalitie is gestart en zet stappen! Maar dit is een meerjarig traject. We zullen alle zeilen moeten bijzetten om antwoorden te bieden op de uitdagende vooruitzichten van vergrijzing en ontgroening. Helaas is dus voor Stede Broec deze uitdaging nog scherper dan op vrijwel alle andere plekken in de regio en het land.

We vragen vier dingen van u:

1. We hopen dat **de nieuwe coalitie snel het gesprek start** met ons. **Idealiter al tijdens de formatie.** Wij zijn bereid om daartoe met u te overleggen tijdens uw besprekingen, om de noodzaak te onderstrepen en vanuit het nieuwe gemeentebestuur de beleidsplannen synchroon te laten lopen, alsmede uw input aan ons te kunnen geven.
2. Gelijk het vorige gemeentebestuur **een actieve rol in "Beter oud worden in Stede Broec"** te blijven spelen. Op veel van de vraagstukken is gemeenteparticipatie gewenst of, beter geformuleerd, noodzakelijk. Bestuurlijke deelname van de betrokken wethouder(s) is onzes inziens onontbeerlijk.
3. **Een actieve rol in woonzorgpact** van de regio West Friesland. Eind 2021 is een intentieverklaring over dit thema aan de zeven wethouders in de regio voorgelegd, geïnitieerd door alle regionale zorgaanbieders, regionale woningcorporaties en VGZ. Alle wethouders onderstrepen de noodzaak van dit pact en we kijken uit naar verdere samenwerking.
4. In het verlengde van het voorgaande: **snel in gezamenlijkheid vaststellen hoeveel geclusterde en geschikte woningen nodig zijn** in Stede Broec. Dat is geen eenvoudige wiskunde, maar hangt samen met de ambitie hoe langer thuis wonen mogelijk zal zijn. Echter, als het zorgorganisaties lukt om, via andere zorgconcepten en technologie, aan driekwart van de groei van verpleeghuisbewoners een thuisoplossing te bieden én we 20% van de thuiszorgcliënten (de zwaarste zorgvraag) ook idealiter een dergelijke woning kunnen aanbieden, zijn er in Stede Broec ca. 240 van dergelijke woningen nodig. Snel een gezamenlijk beeld vaststellen is cruciaal omdat we dan ook weten wat er moet gebeuren en wie aan de slag moeten.

Vier vragen van ons. We hebben de gemeente en daarmee u hard nodig zodat Stede Broec ook in 2030 en verder een plek kan blijven waar het goed oud worden is, ook al ben je kwetsbaar (geworden).

Voor die uitdaging is actieve participatie van alle partijen hard nodig. Op ons kunt u rekenen! We kijken uit naar de gesprekken en wensen u een goede en faire verkiezingsstrijd en constructieve formatie toe.

Namens de coalitie "Beter oud worden in Stede Broec"

Frido Kraanen
Raad van Bestuur Omring

Namens de Woonschakel, de Seniorenraad Stede Broec en Welzijnsorganisatie Ons Stede Broec

WONINGBOUW Omring roept gemeenten op in actie te komen voor vergrijzende bevolking

Huizen nodig voor ouderen

Na de gemeenteraadsverkiezingen zijn de coalitiegesprekken voor nieuwe colleges in volle gang. Zorgorganisatie Omring roept gemeenten in actie te komen voor ouderen.

Cees Beemster
c.beemster@mediahuis.nl

Hoorn ■ „Dit is hét moment om ons voor te bereiden op de naderende vergrijzingspiek in de regio”, stelt Frido Kraanen, bestuurder van zorgorganisatie Omring. „Gemeenten moeten nú in actie komen. Anders zijn we simpelweg te laat.”

Het aantal 75-plussers in Nederland stijgt tussen 2020 en 2030 met 50%. In West-Friesland en de Kop van Noord-Holland groeit het aantal ouderen nog eens extra, met respectievelijk 80% en bijna 60%.

„Door de enorme vergrijzing stijgt de vraag naar zorg en ondersteuning”, aldus Kraanen. „Tegelijkertijd staat de betaalbaarheid van de totale zorg onder druk, met voorgenomen landelijke bezuinigingen van ruim 4,5 miljard euro per jaar. Maar de allergrootste uitdaging is het tekort aan zorgprofessionals. Vooral in onze regio neemt de arbeidskrapte toe, met een dalende algemene beroepsbevolking van 10.000 in West-Friesland en 15.000 in de Kop van Noord-Holland.”

Zorgwekkende ontwikkelingen, benadrukt de Omring-bestuurder. „Wij vinden dat alle inwoners van onze regio een waardige oude dag

verdienen. Bereiden we ons niet op tijd voor, dan zullen we helaas zien dat de zorg verschaalt en dat ouderen vereenzamen en minder ondersteuning krijgen op het gebied van zorg en welzijn. Daarom roep ik gemeenten op om dit vraagstuk met prioriteit te behandelen tijdens de coalitiegesprekken.”

Vierduizend woningen

De woningmarkt voor ouderen is één van de urgente thema's. „Vanuit Omring hebben we een model ontwikkeld, samen met Woonzorg Nederland en Syntrus Achmea. Tot 2030 zijn er volgens dit model circa 2.200 extra woningen voor kwetsbare ouderen nodig in West-Friesland en 1.800 extra woningen in de Kop van Noord-Holland”, aldus Kraanen. „Ook op gemeenteniveau hebben we de cijfers in kaart gebracht. Zo weten we bijvoorbeeld dat Stede Broec de komende acht jaar 240 wo-

Omring

Zorgorganisatie Omring levert zorg en ondersteuning aan kwetsbare ouderen in West-Friesland en de Kop van Noord-Holland en op Texel. Dit doet Omring met 4500 collega's en 2200 vrijwilligers.

ningen te kort komt, als er niet tijdig actie wordt ondernomen. Hierover gaan we graag in gesprek met gemeenten.”

„Overigens zijn we gestart met het West-Friese WoonZorgPact. Dit is een prille samenwerking van gemeenten, zorgorganisaties, woningcorporaties en verzekeraar VGZ. Sa-

men zoeken we naar oplossingen om langer thuis wonen mogelijk te maken en om in te spelen op passende woonvormen. Bijvoorbeeld de bouw van geclusterde woningen voor ouderen, als alternatief voor verpleeghuizen.”

Het gaat niet alleen om stenen, benadrukt Kraanen. „Naast geschikte woningen moeten er ook voorzieningen en activiteiten in de buurt zijn. Kan een 88-jarige inwoner zelf naar de bakker lopen? Dan is dat meteen preventie, doordat hij of zij dagelijks in beweging blijft. Wilen we dat inwoners zo gezond mogelijk oud worden, dan is voorkomen altijd beter én goedkoper. Daar kunnen we samen een rol in spelen, onder andere met gemeenten, zorgaanbieders, woningcorporaties, welzijnsorganisaties en verzekeraars.”

→ **Regio 5: Doel is waardige oude dag voor West-Friezen**

Samenwerken
Samen leven
Samen ontwikkelen

Coalitieakkoord 2022 -2026

Samenwerken Samen leven

Acrobat Reader

Adobe Acrobat Reader DC heeft het document doorzocht. Er zijn geen overeenkomende gegevens gevonden.

OK

Zoeken

vergrijzing

Vorige

Volgende

Foto's

Netwerk&Co

Gesprekjes aan de deur

- ▶ Intro
 - ★ Welke kracht van de wijk
 - ★ Wensen voor de wijk
 - ★ Talent/vaardigheden/kracht
 - ★ Contacten in de wijk
 - ★ Wil je anderen ontmoeten?
 - ★ Zou je iemand willen helpen?
 - ★ Email / tel?
- ▶ Bedankt!

